

Przegląd ważniejszych wydarzeń (15 listopada – 15 grudnia 2009)

17.11. W Warszawie odbyło się I Forum Producentów Kruszyw pod patronatem wicepremiera, ministra gospodarki Waldemara Pawlaka. Pierwsze forum było okazją do integracji środowiska producentów kruszyw z wszystkimi zainteresowanymi rozwojem tego sektora gospodarczego. Celem imprezy było również ukazanie szerokiemu gronu znaczenia gospodarczego tej branży w Polsce. Forum otworzył podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju dr Henryk Jacek Jezierski, który podczas swojego wystąpienia przedstawił korzystne dla producentów kruszyw zmiany w *Prawie geologicznym i górniczym* oraz aktualne wyzwania i problemy tej branży w Polsce. W forum uczestniczył również podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Olgierd Dziekoński.

18.11. Na polskich uczelniach wyższych obchodzono Dzień GIS — Dzień Systemów Informacji Geograficznej. Z tej okazji uczelnie zorganizowały warsztaty poświęcone m.in. *Google Earth*, nauce tworzenia własnych map i posługiwania się systemem GPS. Otwartą dla wszystkich imprezę *GIS Day* na Uniwersytecie Warszawskim przygotował Wydział Geografii i Studiów Regionalnych. We Wrocławiu już od kilku lat *GIS Day* organizują wspólnie trzy uczelnie: Uniwersytet Przyrodniczy, Politechnika i Uniwersytet Wrocławski. Zainteresowani tematyką GIS mogli wziąć udział w warsztatach i seminariach zorganizowanych przez Studenckie Koło Naukowe Geoinformatyki, działające przy wrocławskim Uniwersytecie Przyrodniczym. W Poznaniu organizatorem imprezy był Zakład Geodezji i Kartografii Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego. Obchody Międzynarodowego Dnia Systemów Informacji Geograficznej odbyły się również na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytecie Śląskim, Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a także w Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk, Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Krakowie. Wśród poruszanych tematów znalazły się m.in.: nowoczesne technologie pozyskiwania informacji przestrzennej, zastosowania leśnych map numerycznych i technologie laserowego skaningu naziemnego w badaniach środowiska. *GIS Day* jest obchodzony na całym świecie od 1987 r. Inicjatorem i patronem wydarzenia jest *National Geographic Society* oraz firma *Environmental Systems Research Institute* (ESRI). Jest to wydarzenie o skali globalnej, będące częścią Tygodnia Świadomości Geograficznej (*Geography Awareness Week*), trwającego od 16 do 20 listopada br.

18.11. W siedzibie Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego odbył się Dzień Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego. W jednej z sal wykładowych przedstawiciele dyrekcji PIG — PIB zachęcali licznie zgromadzonych studentów do związania swych przyszłych losów zawodowych z Państwowym Instytutem Geologicznym. Informacje o dzia-

łalności i kierunkach przyszłych badań instytutu przedstawili Jerzy Nawrocki — dyrektor PIG — PIB, Grzegorz Pieńkowski — zastępca dyrektora ds. naukowych oraz Małgorzata Woźnicka. Spotkaniu w auli wydziałowej towarzyszyła niewielka wystawa publikacji instytutu.

18.11. W Sali Marmurowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbył się wernisaż inaugurujący niezwykłą wystawę *Nasza Ziemia, człowiek — równowaga — środowisko*. Wystawa została objęta patronatem honorowym unijnego komisarza ds. środowiska Stavrosa Dimasa, Europejskiej Agencji Środowiska, a także ministra środowiska prof. Macieja Nowickiego oraz minister edukacji narodowej Katarzyny Hall. W realizacji wystawy uczestniczył Państwowy Instytut Geologiczny — Państwowy Instytut Badawczy oraz Muzeum i Instytut Zoologii PAN. Wystawa *Nasza Ziemia* jest skierowana do szerokiej grupy odbiorców: dzieci, młodzieży i całych rodzin. Ekspozycje zostały podzielone na trzy części. Każda odpowiada kolejno: *Czasowi Ziemi*, można się z niej dowiedzieć, jak wyglądała licząca niemal 5 miliardów lat historia naszej planety; *Czasowi ekosystemów*, przedstawiająca informacje związane z ekosystemami występującymi na Ziemi — polarnymi, rolnymi, wodnymi i leśnymi, oraz *Czasowi człowieka*, w tej części można się dowiedzieć, jaki wpływ na środowisko miał człowiek i w jaki sposób człowiek może chronić naszą planetę. Wystawę będzie można oglądać w PKiN do 18 października 2010 r.

19.11. Minister środowiska Maciej Nowicki otrzymał Perłę Honorową w dziedzinie gospodarki za całokształt działalności na rzecz ochrony środowiska i za znalezienie sposobu na pogodzenie interesów polskiej gospodarki opartej na węglu ze światową strategią przeciwdziałania zmianom klimatu. Minister środowiska odebrał nagrodę podczas Gali Laureatów 7. edycji rankingu Perły Polskiej Gospodarki, która odbyła się na Zamku Królewskim w Warszawie. Perły Honorowe, zgodnie z ideą określoną przez inicjatora nagród — magazyn *Polish Market*, są przyznawane w kategoriach: nauka, gospodarka, kultura, krzewienie polskich tradycji i wartości patriotycznych oraz krzewienie wartości społecznych. Ich laureatami są wybitne osoby i instytucje, których dorobek zawodowy, doświadczenie, prestiż, etyka i nieposzlakowana opinia pozwalają uznać za ambasadorów najwyższych polskich wartości.

20.11. Instytut Nafty i Gazu w Krakowie otrzymał nagrodę Grand Prix w VIII Edycji Międzynarodowego Konkursu *EKO-2009*, przyznaną w dziedzinie ochrony środowiska za 13 oryginalnych i ekologicznych rozwiązań. Wśród zgłoszonych do konkursu projektów był m.in. sposób neutralizacji dwutlenku węgla magazynowanego w podziemnych strukturach geologicznych. Konkursowi poparcia udzielili ministrowie środowiska Polski, Czech i Słowacji, a także Światowa Organizacja Własności Intelektualnej (WIPO). Celem konkursu jest wspieranie

działalności służącej ochronie i poprawie stanu środowiska naturalnego. Na konkurs są przyjmowane projekty zawierające rozwiązania techniczne lub organizacyjne już zastosowane albo realizowane od stycznia 2008 r., mające pozytywny wpływ na ochronę środowiska naturalnego.

23.11. Światowej sławy paleontolog prof. Jerzy Fedorowski otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (UAM) w Poznaniu. Laureat jest znanym w świecie specjalistą w dziedzinie paleontologii koralowców. Jak podkreślił w trakcie uroczystości prof. Marek Marciniak, dziekan Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, dorobek naukowy doktora h.c. przyczynił się do uporządkowania systematyki kopalnych koralowców na świecie.

23–30.11. W Hanoi Sa-Pa (północny Wietnam) odbyły się warsztaty *Tectonics of the Red River fault zone and geology of Northern Vietnam: results of the Polish-Vietnamese cooperation 1999–2009*, zorganizowane przez Institute of Geological Sciences (Vietnamese Academy of Science and Technology) i Instytut Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk.

24.11. W Muzeum Ewolucji Instytutu Paleobiologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie uroczystie otwarto wystawę pt. *Kto mi dał nogi? Podbój lądów przez kregowce*. W otwarciu wziął udział podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska dr Henryk Jacek Jezierski. Wystawa prezentuje m.in. szczególnie cenne znaleziska paleontologiczne, tzw. brakujące ogniwa, wyjaśniając w przystępny i zabawny sposób ewolucję organizmów i opanowanie świata lądowego przez kregowce. Otwarcia wystawy towarzyszył wykład gościa specjalnego — prof. Jennifer A. Clack (University Museum of Zoology, Cambridge, Wielka Brytania), która zaprezentowała najnowsze i najbardziej zaskakujące odkrycia z życia prahistorycznych zwierząt.

1.12. W Państwowym Instytucie Geologicznym — Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie podczas uroczystości Barbórki otwarto wystawę *Klimat a węgiel*. Złożona z 30 plansz ekspozycja stanowi głos państwowej służby geologicznej w kwestii globalnego ocieplenia, roli dwutlenku węgla w zmianach klimatycznych i perspektyw polskiej gospodarki opartej w dużej mierze na węglu brunatnym i kamiennym. Uroczystość miała miejsce w Muzeum Geologicznym PIG. Uczestniczyło w niej wielu znakomitych gości, m.in. podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski, który w swoim wystąpieniu podkreślił wagę dla funkcjonowania państwa prac realizowanych przez instytut zmierzających do oceny możliwości geologicznego składowania dwutlenku węgla; prac koordynacyjnych nad programem dokumentowania głównych zbiorników wód podziemnych oraz zaangażowanie PIG w program rozwoju energetyki atomowej w Polsce, a także promocję geoturystyki.

4.12. W odbywającej się w Wyższym Urzędzie Górniczym w Katowicach akademii barbórkowej uczestniczył

podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski. W swoim wystąpieniu minister Jezierski poruszył sprawy bezpieczeństwa w górnictwie, podkreślając, że za kształtowanie bezpieczeństwa w kopalniach są odpowiedzialni przede wszystkim przedsiębiorcy górniczy, a nie organy nadzoru. Mówił także o tym, że urzędy górnicze powinny z jednej strony dbać o bezpieczeństwo w górnictwie, z drugiej pozwolić firmom prowadzić swobodną działalność gospodarczą. Podczas uroczystości Ewa Zalewska, dyrektor Departamentu Geologii i Koncesji Geologicznych w Ministerstwie Środowiska, otrzymała — zgodnie z górniczą tradycją honorową — szpadę górniczą.

5–6.12. W Krakowie w Akademii Górniczo-Hutniczej odbyła się Międzynarodowa Wystawa i Giełda Mineralów, Skamieniałości i Wyrobów Jubilerskich, zorganizowana przez Muzeum Geologiczne Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH.

8.12. W siedzibie Ministerstwa Środowiska odbyła się konferencja prasowa, podczas której prof. Maciej Nowicki poinformował o złożonej na ręce premiera Donalda Tuska rezygnacji z funkcji ministra środowiska. Premier Tusk potwierdził przyjęcie dymisji prof. Nowickiego, który kierował resortem od czasu powołania rządu PO-PSL dwa lata temu. Profesor Maciej Nowicki jest bezpartyjnym ekspertem w zakresie ochrony środowiska o międzynarodowej renomie, naukowcem i działaczem w zakresie środowiska. Jako jedyny Polak jest laureatem „środowiskowego Nobla”, nagrody *Deutsche Umweltpreis*. Szefem resortu prof. Nowicki był po raz drugi — w 1991 r. był ministrem ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa w rządzie Jana Krzysztofa Bieleckiego. Jest założycielem fundacji *EkoFundusz* — jednej z największych instytucji finansowych w ochronie środowiska — i przez 15 lat był jej prezesem.

10.12. Amerykańska firma *Chevron*, światowy gigant na rynku naftowym, otrzymała od ministra środowiska zgodę na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż gazu ziemnego i ropy naftowej w rejonie Zwierzyńca w Polsce. Koncesję dla firmy *Chevron Polska Exploration and Production Sp. z o.o* podpisał podsekretarz stanu, główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski. Koncesja została udzielona na 5 lat. W tym czasie *Chevron* zamierza prowadzić prace poszukiwawczo-rozpoznawcze na obszarze o powierzchni ok. 800 km². Żeby odkryć nowe złoża węglowodorów, będą prowadzone bezinwazyjne badania pozwalające za pomocą odbitych od skał fal sejsmicznych (sejsmika 2D i 3D) uzyskać przestrzenny model węgłowej budowy Ziemi oraz wiercenia do głębokości ok. 3500 m. Przez ostatnie 2 lata Ministerstwo Środowiska udzieliło 30 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie niekonwencjonalnych złóż gazu ziemnego w Polsce, m.in. firmom *ExxonMobil*, *Lane Energy* i *Marathon Oil*.

11.12. W Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie odbyło się V Międzynarodowe Seminarium Naukowe *Energetyka węglowa a problem dwutlenku węgla*, zorganizowane przez Wydział Górniczy i Geoinżynierii AGH w ramach obchodów Barbórki.